

Υπόθεση C-435/06

Στη δίκη

C

(αίτηση του Korkein hallinto-oikeus
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως)

«Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις — Διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας — Κανονισμός (ΕΚ) 2201/2003 — Χρονικό και καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής — Έννοια της “αστικής υποθέσεως” — Απόφαση για την αφαίρεση της επιμέλειας παιδιών και την ανάθεσή της σε τρίτους — Μέτρα προστασίας των παιδιών διεπόμενα από το δημόσιο δίκαιο»

Προτάσεις της γενικής εισαγγελέα J. Kokott της 20ής Σεπτεμβρίου 2007 . . . I - 10144
Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 27ης Νοεμβρίου
2007 I - 10169

Περίληψη της αποφάσεως

1. *Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις — Διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας — Κανονισμός 2201/2003*
(Κανονισμός 2201/2003 του Συμβουλίου, άρθρα 1 § 1 και 2, σημείο 7)

2. Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις — Διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας — Κανονισμός 2201/2003

(Πράξη προσχωρήσεως του 1994, κοινή δήλωση αριθ. 28, κανονισμός 2201/2003 του Συμβουλίου)

1. Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 2201/2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας ο οποίος καταργεί τον κανονισμό 1347/2000, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό 2116/2004, έχει την έννοια ότι η περίπτωση της μιας και μόνης αποφάσεως που διατάσσει την άμεση αφαίρεση της επιμέλειας παιδιού και την ανάθεσή της σε τρίτους, ήτοι σε ανάδοχη οικογένεια, εμπίπτει στην έννοια των «αστικών υποθέσεων» κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, ακόμη και όταν η απόφαση αυτή ελήφθη στο πλαίσιο των κανόνων δημοσίου δικαίου για την προστασία της παιδικής ηλικίας.

σμού 2201/2003, ο σκοπός αυτός δεν διασφαλίζεται παρά μόνον αν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού όλες οι αποφάσεις περί γονικής μέριμνας. Το άρθρο 2, σημείο 7, του κανονισμού αυτού παρέχει έναν ευρύ ορισμό της γονικής μέριμνας, υπό την έννοια ότι περιλαμβάνει το σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που παρέχονται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με δικαστική απόφαση, απευθείας από τον νόμο ή με ισχύουσα συμφωνία όσον αφορά το πρόσωπο ή την περιουσία του παιδιού. Είναι αδιάφορο συναφώς το αν η γονική μέριμνα τίθεται από κρατικό μέτρο προστασίας ή από απόφαση που ελήφθη μετά από ενέργειες των φορέων του δικαιώματος της επιμέλειας ή ενός εξ αυτών.

Πράγματι, η κατά τη διάταξη αυτή έννοια των αστικών υποθέσεων πρέπει να ερμηνεύεται αυτοτελώς. Μόνο μία ομοιόμορφη ερμηνεία του κανονισμού 2201/2003 στα κράτη μέλη, η οποία να επιβάλλει τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής του από το κοινοτικό δίκαιο και όχι από τα εθνικά δίκαια, μπορεί να διασφαλίσει την επίτευξη των σκοπών του κανονισμού, μεταξύ των οποίων είναι και η ίση μεταχείριση όλων των παιδιών τα οποία αφορούν τέτοιου είδους αποφάσεις. Σύμφωνα με την πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονι-

(βλ. σκέψεις 46-50, 53, διατακτ. 1)

2. Ο κανονισμός 2201/2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας ο οποίος καταργεί τον κανονισμό 1347/2000, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό 2116/2004, έχει την έννοια

ότι μία εναρμονισμένη εθνική νομοθετική ρύθμιση στον τομέα της αναγνώρισης και της εκτελέσεως διοικητικών αποφάσεων για την αφαίρεση της επιμέλειας προσώπων και την ανάθεσή της σε τρίτους, η οποία θεσπίστηκε στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ των σκανδιναβικών χωρών, δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε απόφαση που διατάσσει την αφαίρεση της επιμέλειας παιδιού και την ανάθεσή της σε ίδρυμα ή σε ανάδοχη οικογένεια και που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού.

Πράγματι, η συνεργασία μεταξύ των σκανδιναβικών κρατών όσον αφορά την αναγνώριση και εκτέλεση των διοικητικών αποφάσεων για την αφαίρεση της επιμέλειας προσώπων και την ανάθεσή της σε τρίτους δεν περιλαμβάνεται στις εξαιρέσεις που απαριθμούνται περιοριστικά στον κανονισμό 2201/2003.

Εξάλλου, η ερμηνεία αυτή δεν αναιρείται από την κοινή δήλωση αριθ. 28 περί της συνεργασίας μεταξύ των σκανδινα-

βικών χωρών, η οποία συνάπτεται στην Πράξη περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας και των προσαρμογών των Συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ένωση. Πράγματι, σύμφωνα με τη δήλωση αυτή, τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ενώσεως που συμμετέχουν στη σκανδιναβική συνεργασία δεσμεύτηκαν να εξακολουθήσουν τη συνεργασία αυτή σε συμφωνία με το κοινοτικό δίκαιο. Ως εκ τούτου, η συνεργασία αυτή πρέπει να σέβεται τις αρχές της κοινοτικής έννομης τάξεως. Το εθνικό δικαστήριο στο οποίο έχει ανατεθεί να εφαρμόζει, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του, τους κανόνες του κοινοτικού δικαίου έχει υποχρέωση να διασφαλίζει την πλήρη αποτελεσματικότητα των κανόνων αυτών, αφήνοντας εν ανάγκη αυτεπαγγέλτως ανεφάρμοστη κάθε αντίθετη διάταξη της εθνικής νομοθεσίας.

(βλ. σκέψεις 57, 61, 63-66, διατακτ. 2)